

Bruxelles, 12.9.2018
COM(2018) 635 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Îmbunătățirea căilor legale către Europa: o parte indispensabilă a unei politici echilibrate și globale privind migrația

*O contribuție a Comisiei Europene la reuniunea liderilor de la Salzburg,
19-20 septembrie 2018*

„Doresc să promovez o nouă politică europeană privind migrația legală. O astfel de politică ar putea să ne ajute să soluționăm deficitul de competențe specifice și să atragem talente pentru a face față mai bine provocărilor demografice ale Uniunii Europene. Vreau ca Europa să devină cel puțin la fel de atractivă ca destinațiile favorite ale migrației, precum Australia, Canada și SUA. Ca prim pas, intenționez să revizuiesc legislația privind cartea albastră și să reexaminez stadiul nesatisfăcător al punerii în aplicare a acesteia.

Cred, de asemenea, că trebuie să abordăm cu mai multă fermitate migrația neregulamentară, mai ales printr-o mai bună cooperare cu țările terțe, inclusiv în privința readmisiei.”

Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană, Jean-Claude Juncker, candidat la președinția Comisiei Europene, 22 octombrie 2014

1. INTRODUCERE

Migrația și mobilitatea la nivel mondial sunt deja și vor continua să fie caracteristici inerente ale secolului 21. În acest context, UE se angajează să ia în continuare toate măsurile necesare pentru a institui o politică a UE echitabilă și echilibrată în materie de migrație, bazată pe valori comune și care gestionează efectiv și în mod global atât fluxurile de migrație neregulamentară, cât și fluxurile de migrație regulamentară. În concluziile sale din iunie 2018, Consiliul European a reconfirmat faptul că o condiție prealabilă pentru o politică funcțională a UE privind migrația este o abordare globală, în care acțiunile de la nivel intern se împletesc cu cele de la nivel extern pentru a asigura un control eficace al frontierelor externe ale UE, o politică de returnare fermă și o politică bine gestionată în materie de migrație legală și azil.

Eforturile comune de abordare a fluxurilor de migrație neregulamentară au condus la progrese semnificative. Este necesară aceeași determinare politică și pentru dezvoltarea unor căi legale către Europa, ceea ce necesită intensificarea eforturilor. Migrația legală controlată, din motive umanitare sau bazată pe nevoile pieței muncii, este și ar trebui să rămână o parte indispensabilă a unei politici echilibrate și globale în materie de migrație, după cum se prevede și în Agenda europeană privind migrația¹. Acest lucru implică instituirea unei politici mai eficiente privind migrația legală, care este în măsură să țină seama de necesitățile economiei europene, dar și intensificarea cooperării noastre cu țările terțe, inclusiv din necesitatea permanentă de a oferi căi sigure și controlate grație relocării. În cele din urmă, dar nu în ultimul rând, asigurarea completă a căilor legale înseamnă asigurarea unor politici eficace de integrare pentru cetățenii din țări terțe aflați în situație de ședere legală în UE.

Într-o economie a UE care se îmbunătățește constant, activarea, formarea și actualizarea deplină a competențelor forței de muncă din UE trebuie să constituie un imperativ al politicilor. Dar pentru a-și păstra competitivitatea în economia mondială, UE trebuie, de asemenea, să atragă persoane calificate și talentate din întreaga lume, respectând pe deplin competența națională a statelor membre de a decide câți lucrători migranți din țări terțe admit pe teritoriul lor.

Prin urmare, trebuie să ne intensificăm eforturile de asigurare a căilor legale de intrare. Trebuie să avansăm în direcția măsurilor esențiale, cum ar fi reforma Cărții albastre a UE propusă de Comisie, care ar îmbunătăți capacitatea UE de a atrage și păstra cetățenii cu înaltă calificare din țări terțe, transformând această migrație selectivă într-o oportunitate și un beneficiu pentru

¹ Comunicarea Comisiei intitulată „O agendă europeană privind migrația”, 13.5.2015, COM(2015) 240 final.

economie și societate. Căile legale trebuie să constituie o parte deosebit de importantă a modului în care abordăm parteneriatul nostru cu țările terțe. Nu putem neglija această parte indispensabilă a abordării globale.

2. CĂI LEGALE: ELEMENTELE-CHEIE PENTRU O MAI BUNĂ GESTIONARE A MIGRAȚIEI

UE a elaborat, începând din 2003, o gamă largă de instrumente cu scopul de a institui un cadru comun pentru gestionarea migrației legale, iar statele membre și-au păstrat competența de a stabili numărul de lucrători migranți din țări terțe care pot fi admiși. Acest cadru oferă o serie de oportunități pentru cetățenii din țări terțe care doresc să beneficieze de migrația legală către Europa ca lucrători, inclusiv lucrători cu înaltă calificare, studenți sau cercetători, precum și în contextul reîntregirii familiei. În ultimii doi ani, în cadrul unei verificări a adecvării, a fost efectuată o evaluare globală a legislației Uniunii privind migrația legală, Comisia urmând să publice într-un stadiu ulterior rezultatele acestei evaluări. Având în vedere acest lucru, prezenta comunicare nu se referă la toate căile legale, ci se concentrează pe calea umanitară a relocării și pe căile pentru migrația forței de muncă.

2.1 Migrația forței de muncă și cartea albastră

O migrație bine gestionată a forței de muncă ar ajuta nu numai la reducerea stimulentei de a utiliza rutele neregulate, dar, în același timp, ar permite UE să atragă combinația adecvată de talente și competențe și să coreleze intrările cu nevoile pieței forței de muncă, contribuind astfel la prosperitatea globală a UE.

Politica în domeniul migrației forței de muncă și strategiile de integrare în Europa ar trebui concepute și elaborate în deplină sinergie cu situațiile existente pe piața forței de muncă și cu politicile și instituțiile sociale. Întrucât lumea muncii se schimbă în continuu, este esențial să se elaboreze politici care răspund nevoilor pieței forței de muncă și permit serviciilor guvernamentale din UE să adopte o abordare comună.

Prin propunerea Comisiei de a înființa o Autoritate Europeană a Muncii², UE poate îmbunătăți și mai mult cooperarea și coordonarea dintre autoritățile naționale responsabile cu ocuparea forței de muncă, pentru a facilita gestionarea unei piețe europene a muncii mai integrate. În domeniul de competență al Autorității vor intra, în primă instanță, o serie de instrumente și structuri existente legate de mobilitatea transfrontalieră, cum ar fi EURES (portalul mobilității europene pentru ocuparea forței de muncă), coordonarea securității sociale în Europa și cardul european de asigurări sociale de sănătate. Activitățile sale vor acoperi cetățenii din țări terțe care sunt rezidenți legali în Uniune, cum ar fi posesorii de cărți albastre ale UE, persoanele transferate în cadrul aceleiași companii sau rezidenții pe termen lung și familiile acestora. De asemenea, Autoritatea se va baza pe experiența și cunoștințele disponibile în ceea ce privește tendințele ocupării forței de muncă și previziunile în materie de competențe, pentru a efectua analize ale pieței forței de muncă. Acestea vor oferi informații despre sectoarele și ocupațiile în care se înregistrează un deficit al forței de muncă în Europa.

Îmbunătățirea căilor legale către Europa este un demers chiar mai valabil și mai urgent în prezent, având în vedere tendințele recente și cele viitoare.

În ultimii ani, datorită eforturilor depuse la toate nivelurile, Europa a beneficiat de o creștere robustă și au fost create numeroase locuri de muncă. Șomajul în UE se află la cel mai scăzut nivel din ultimii zece ani, iar numărul de persoane angajate a atins un maxim istoric. Deși acest

² COM(2018) 131 final.

lucru nu se resimte încă în aceeași măsură în întreaga Europă, există un număr tot mai mare de locuri de muncă vacante în mai multe state membre, precum și dovezi ale unor deficite structurale de competențe în unele sectoare economice, cum ar fi tehnologia informației și comunicațiilor sau sănătatea, și în anumite ocupații specifice³. Procentul de angajatori care raportează dificultăți în ocuparea locurilor de muncă este în creștere și depășește, în medie, 40 %; în Germania, Polonia, Slovacia și Ungaria, acest procent este chiar mai mare de 50 %.⁴ Printre profesiile care înregistrează cel mai des deficite se numără lucrătorii calificați, inginerii, tehnicienii și informaticienii, dar și profesii care necesită competențe mai puțin formale, cum ar fi vânzătorii și șoferii⁵.

Aceste tendințe vor avea un impact din ce în ce mai mare în viitor, deoarece UE se confruntă cu o scădere treptată a populației sale în vârstă de muncă (15-64 ani). Este de așteptat ca acest fenomen să se intensifice: ca urmare a îmbătrânirii demografice și ținând seama și de tendințele recente în materie de migrație, se estimează că populația în vârstă de muncă va scădea cu aproximativ 22 milioane (ceea ce înseamnă o reducere cu 7 %) în următoarele două decenii. Chiar dacă este probabil ca o participare mai mare a femeilor și a lucrătorilor în vârstă la piața forței de muncă să compenseze parțial această tendință, previziunile⁶ referitoare la forța de muncă totală confirmă această direcție: în viitorul apropiat (perioada 2015-2035), se estimează că forța de muncă din UE va scădea cu 18,3 milioane (ceea ce înseamnă o reducere cu 7,4 %)⁷.

În același timp, este probabil ca cererea de competențe specifice să crească și să se schimbe, urmând evoluțiile societale și tehnologice. De exemplu, se preconizează că cererea de calificări de nivel înalt va depăși oferta de forță de muncă, întrucât 43 % din locurile de muncă ce vor fi create, conform estimărilor, până în 2030 vor necesita un nivel ridicat de educație. Este de așteptat ca, până în 2030, ofertele de locuri de muncă să fie numeroase pentru profesii cum ar fi specialiștii din domeniul afacerilor și al administrației, dar și pentru profesii despre care se consideră, în mod tradițional, că necesită calificări medii, cum ar fi lucrătorii din vânzări, personalul care asigură servicii de curățenie și personalul auxiliar⁸. Deși prioritatea UE este de a valorifica mai bine talentele și capitalul uman existent, în special prin formare și prin actualizarea competențelor forței de muncă interne, o bună gestionare a migrației forței de muncă poate contribui, de asemenea, la satisfacerea unora dintre nevoile actuale și viitoare ale pieței forței de muncă din UE.

Această situație nu este specifică Europei. Cu toate acestea, în prezent, UE nu este nici ideal poziționată și nici bine dotată pentru a atrage lucrătorii migranți de care are nevoie. Până acum,

³ În primul trimestru din 2018, existau cel puțin 3,8 milioane de locuri de muncă vacante în întreaga UE, iar rata locurilor de muncă vacante (raportul dintre posturile vacante și posturile totale) a crescut constant din 2012, ajungând la 2,2 % în primul trimestru din 2018 (în state membre precum Republica Cehă, Belgia, Germania, Suedia, Țările de Jos și Austria, această rată a fost aproape de 3 % sau mai mare). Sursa: Eurostat, Statistici privind locurile de muncă vacante.

⁴ Manpower Talent Shortage Survey (2018 Q3).

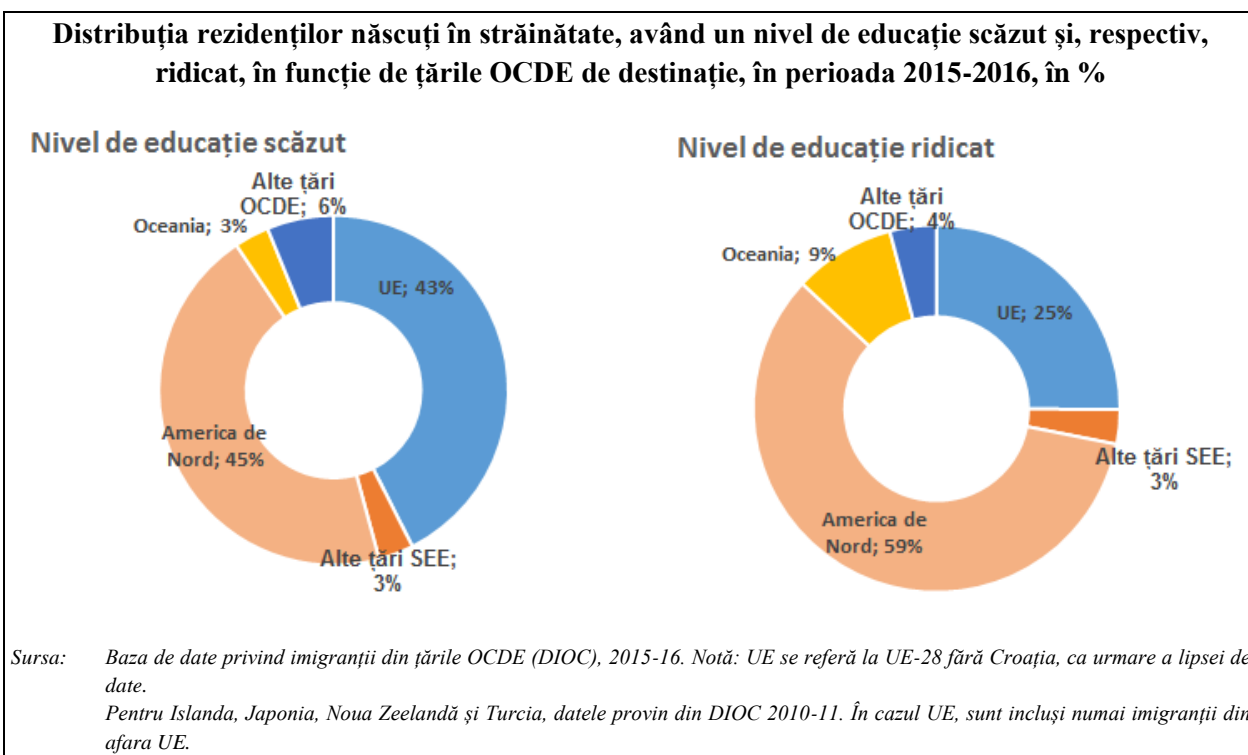
⁵ Idem.

⁶ Conform scenariului Medium (SSP2) al CEPAM privind comportamentele demografice și migrația, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (2018), Demographic and Human Capital Scenarios for the 21st Century: 2018 assessment for 201 countries, Wolfgang Lutz, Anne Goujon, Samir KC, Marcin Stonawski, Nikolaos Stilianakis.

⁷ Deși creșterea ratei de participare a femeilor și a lucrătorilor în vârstă poate întârzia acest efect, forța de muncă totală va scădea în mod inevitabil pe termen lung în UE și în toate statele sale membre. ESDE 2017, capitolul 3, Intergenerational fairness and solidarity today and challenges ahead, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8030&furtherPubs=yes>

⁸ Conform previziunilor din 2018 pentru perioada până în 2030 ale CEDEFOP. Acestea oferă și estimări per sector economic general: ocuparea forței de muncă va continua să scadă în sectorul primar și să stagneze în industria prelucrătoare, dar va crește rapid în sectorul „servicii profesionale și alte servicii”, moderat în sectorul „distribuție și transport” și, în mai mică măsură, în sectorul „servicii necomerciale”.

UE a fost mai puțin competitivă decât alte țări membre ale OCDE – care reprezintă cei mai evidenți concurenți ai UE din punctul de vedere al profilului economic – în ceea ce privește atragerea de lucrători, performând mult sub nivelul său, în special în ceea ce privește atragerea migranților cu înaltă calificare. Dintre migranții cu reședința în țările OCDE în perioada 2015-2016, numai 25 % dintre cei cu un nivel ridicat de educație au ales o destinație din UE, în timp ce 75 % au ales o destinație din afara UE (în principal, SUA, Canada și Australia), a se vedea graficul de mai jos.

În ultimii ani, au fost admiși numai aproximativ 50 000 de lucrători pe an în cadrul programelor pentru forța de muncă înalt calificată (cartea albastră sau programele naționale)⁹, ceea ce reprezintă 5 % din totalul permiselor de muncă. În termeni relativi, aceste cifre sunt mult mai mici decât cele corespunzătoare altor țări OCDE, cum ar fi SUA, Canada, Australia sau Noua Zeelandă. În prezent, numărul de cetățeni din țări terțe admiși în UE în cadrul programelor pentru lucrătorii cu înaltă calificare reprezintă aproximativ 0,01 % din populația totală a UE, în timp ce, în Canada, cei 150 000 de migranți economici care sosesc în fiecare an reprezintă aproximativ 0,4 % din populația totală, iar cei 120 000 de migranți economici care ajung în fiecare an în Australia reprezintă aproximativ 0,5 % din populație¹⁰ (în aceste două țări, majoritatea migranților economici pe termen lung sunt admiși în cadrul sistemelor de „exprimare a interesului”)¹¹. Acest lucru arată că politicile Europei privind migrația legală nu au

⁹ Acest număr include cei aproximativ 10 000 de cetățeni din țări terțe admiși în cadrul programelor naționale în cele trei țări care nu au obligații în temeiul Directivei privind cartea albastră (Danemarca, Irlanda și Regatul Unit).

¹⁰ Sursa: EPSC Brief (2018, în curs de apariție) „Towards a new paradigm of legal labour migration”. Pentru Canada: această cifră se referă, în mare parte, la lucrătorii străini admiși pe baza sistemului de puncte pentru migranții calificați; pentru Australia: în principal, pe baza sistemului de puncte sau a sponsorizării de către angajator. Aceste cifre includ și membrii de familie însoțitori.

¹¹ Aceste modele de gestionare a migrației forței de muncă asigură o preselectie prin crearea unui bazin de candidați la migrație preexaminați, permițând o mai bună corelare a cererii cu oferta de locuri de muncă. OCDE a efectuat un studiu privind aceste programe, în care a evaluat, de asemenea, în ce măsură programele sau unele dintre elementele lor ar putea fi adecvate în contextul UE.

fost deosebit de strategice și de proactive și nici deosebit de adaptate la nevoile sale în materie de forță de muncă.

Deși statele membre își păstrează competența în ceea ce privește numărul de lucrători migranți din țări terțe pe care îi admit, UE are o piață unică și, prin urmare, ar trebui să acționeze și ca actor unic în raport cu lumea externă, pentru a crea economii de scară și a concura astfel în condiții mai bune cu alte destinații majore pentru atragerea de lucrători calificați și, în special, de lucrători cu înaltă calificare. În interesul Europei, ar trebui să se depună mai multe eforturi la nivel european pentru îmbunătățirea corelării cererii cu oferta de locuri de muncă și pentru recunoașterea calificărilor obținute în străinătate și facilitarea mobilității profesionale a migranților pe piața unică.

În UE au fost instituite norme speciale pentru atragerea migranților cu înaltă calificare. Cu toate acestea, este clar că sistemul cărții albastre a UE din 2009 nu și-a atins potențialul de sistem al UE de atragere a cetățenilor talentați și cu înaltă calificare din țări terțe, prevăzut inițial¹². Condițiile de admitere convenite în 2009 sunt excesiv de restrictive, directiva asigură un nivel redus de coerență și armonizare și, mai ales, mobilitatea în interiorul UE a posesorilor cărții albastre a UE este foarte limitată. În esență, nu există un singur sistem UE al cărții albastre, deoarece în paralel cu acesta există o varietate de programe naționale pentru lucrătorii cu înaltă calificare, ceea ce creează un cadru fragmentat, cu numeroase norme și proceduri aplicabile.

Acesta este motivul pentru care, deja cu peste doi ani în urmă, Comisia a prezentat o propunere – reforma Directivei privind cartea albastră a UE¹³ – de îmbunătățire a normelor privind atragerea migranților cu înaltă calificare. Obiectivul general este de a mări atractivitatea cărții albastre a UE, prin asigurarea unui sistem unic pentru întreaga UE cu condiții de admitere mai flexibile și prin îmbunătățirea și facilitarea procedurilor de admitere. Propunerea încurajează, în special, mobilitatea în interiorul UE prin facilitarea procedurilor pentru mobilitatea atât pe termen scurt (călătorii de afaceri scurte, de până la 90 de zile, între statele membre), cât și pe termen lung; reduce pragul salarial, prin crearea unui interval flexibil în care statele membre pot adapta acest prag la situațiile de pe piața forței lor de muncă și prevede condiții mai bune pentru proaspeții absolvenți și lucrătorii din țări terțe, în zonele cu deficit de forță de muncă. În plus, propunerea consolidează atât drepturile deținătorilor de cărți albastre (permițând accesul mai rapid la statutul de rezident pe termen lung, precum și accesul imediat și mai flexibil la piața forței de muncă), cât pe cele ale membrilor de familie ai acestora (asigurând faptul că aceștia pot însoți simultan posesorul cărții albastre a UE), ceea ce ar trebui să mărească atractivitatea UE ca destinație pentru angajații cu înaltă calificare, de care are nevoie economia noastră. În plus, conform noului sistem al cărții albastre, beneficiarii de protecție internațională care au calificare înaltă ar fi, de asemenea, în măsură să solicite o carte albastră.

Cu toate acestea, în prezent, negocierile interinstituționale privind propunerea de reformă a cărții albastre stagnează. Deși Parlamentul European a aderat la obiectivele și abordarea stabilite în propunerea Comisiei, în Consiliu, pozițiile statelor membre au fost divizate și, până în prezent, nu a fost posibil să se ajungă la o poziție comună, astfel încât să se asigure o valoare adăugată semnificativă pentru actualul cadru nesatisfăcător.

¹² Se estimează că, în 2017, cele 25 de state membre ale UE în care se aplică Directiva privind cartea albastră a UE au emis aproximativ 11 500 de cărți albastre (ca prime permise, ceea ce exclude schimbările de statut ale persoanelor care au deja reședința în UE), în comparație cu aproximativ 28 500 de permise eliberate în cadrul programelor naționale pentru lucrătorii cu înaltă calificare. În ansamblu, numărul de permise eliberate de statele membre ale UE pentru lucrătorii cu înaltă calificare rămâne limitat.

¹³ COM(2016) 378 final.

Comisia invită Consiliul să convină rapid asupra unei poziții care să asigure o valoare adăugată reală în comparație cu cartea albastră actuală, în conformitate cu obiectivele stabilite în propunerea Comisiei. Acest lucru va permite reluarea negocierilor pentru ajungerea la un acord ambițios cu Parlamentul European, astfel încât să se asigure **adoptarea propunerii Comisiei de reformare a Directivei privind cartea albastră a UE, înainte de alegerile pentru Parlamentul European.**

2.2 Relocarea

Relocarea cetățenilor din țări terțe sau a apatrizilor este o măsură umanitară importantă ce poate fi oferită persoanelor strămutate care au nevoie de protecție internațională, pentru a le permite acestora să intre în Uniunea Europeană în mod legal și în condiții de siguranță. Este vorba de o parte integrantă a obiectivului mai larg de a asigura protecție, prin canale sigure și legale, persoanelor care au nevoie de ea, astfel încât acestea să nu întreprindă călătorii clandestine și periculoase. Aceste canale sigure și legale subminează, de asemenea, modelul de afaceri al rețelelor care introduc ilegal migranți și contribuie la reducerea migrației neregulate. Relocarea este, în același timp, un instrument de solidaritate internațională și de partajare a responsabilității cu țările terțe în care au fost strămutate numeroase persoane care au nevoie de protecție internațională.

Inițiativele de relocare luate de UE împreună cu statele membre în ultimii ani au avut rezultate bune și au contribuit la întărirea parteneriatelor și a solidarității Uniunii cu țările terțe. Începând din 2015, programele de relocare ale UE au ajutat 38 000 de persoane din categoria celor mai vulnerabile să găsească refugiu în UE. Mai mult, statele membre și-au asumat, prin noul mecanism de relocare instituit la nivelul UE în septembrie 2017, cel mai mare angajament în materie de relocare din istoria UE. De acest mecanism, susținut cu 500 milioane EUR din bugetul UE, vor beneficia peste 50 000 de persoane. După primele opt luni de punere în aplicare a mecanismului rezultatele sunt bune, peste 13 200 de persoane fiind deja relocate din regiuni prioritare. Este important ca angajamentele politice ale statelor membre să continue, să se consolideze și să se concretizeze rapid.

În paralel, ar trebui instituit un cadru structurat al UE pentru relocare. Din acest motiv, în cadrul reformei generale a Sistemului european comun de azil, în iulie 2016, Comisia a propus un regulament-cadru de relocare al Uniunii. Acesta ar institui, pentru prima dată, un cadru permanent pentru unirea mai sistematică a eforturilor europene de relocare și pentru facilitarea îndeplinirii angajamentelor de relocare, pe baza unor standarde comune. Este esențial ca Parlamentul European și Consiliul să încheie rapid negocierile, astfel încât acest instrument să poată fi adoptat în curând.

Eforturile de relocare pot fi îmbunătățite în continuare prin dezvoltarea altor căi legale. În acest sens, mai ales programele de sponsorizare privată ar putea completa actualele canale sigure pentru admiterea în UE a celor care au nevoie de protecție internațională și ar putea asigura o mai bună integrare socială. Rezultatele unui studiu de fezabilitate pentru astfel de programe¹⁴ confirmă faptul că acestea pot contribui la îndeplinirea obiectivului de a promova canale sigure și legale de admitere, implicând în mod activ societatea civilă și comunitățile locale și sporind astfel angajamentul publicului în domeniul protecției și integrării internaționale. În plus, sponsorizarea privată are și potențialul de a facilita integrarea beneficiarilor prin furnizarea de resurse suplimentare la nivel individual și al comunității.

¹⁴ A se vedea Studiul Comisiei Europene privind fezabilitatea și valoarea adăugată a programelor de sponsorizare, ca posibilă cale către canale sigure de admitere în UE, inclusiv către relocare (2018).

Comisia va analiza cele mai bune modalități de a sprijini statele membre pentru înființarea și/sau extinderea programelor de sponsorizare privată. Aceste scopuri ar putea fi atinse, de exemplu, prin promovarea unor măsuri „soft”, cum ar fi programele de formare, consolidarea capacităților, seturile de instrumente, orientările operaționale și activitățile de învățare reciprocă și/sau prin posibilități de finanțare specifice.

- Comisia invită statele membre să își intensifice eforturile de punere în aplicare a celor 50 000 de angajamente asumate în temeiul **actualului mecanism de relocare al UE**.
- După obținerea unor progrese semnificative în cadrul trilogului cu Parlamentul European și cu Consiliul, discuțiile trebuie acum încheiate, iar **Regulamentul-cadru de relocare al Uniunii ar trebui adoptat rapid**.

2.3 Cooperarea cu țările terțe

Căile legale reprezintă, de asemenea, un element important pentru consolidarea cooperării UE cu țările terțe și ar trebui integrate într-o abordare coordonată, holistică și structurată a migrației, care maximizează sinergiile și aplică stimulentele și pârghiile necesare. În cadrul unor acțiuni comune, UE poate avea o poziție mai puternică față de țările terțe în cooperarea în materie de gestionare a migrației. Conform abordării cadrului de parteneriat dezvoltate de UE în ultimii ani, migrația legală ar trebui integrată pe deplin în dimensiunea externă a UE. O cooperare intensificată și adaptată privind migrația legală cu țările terțe de origine și de tranzit ale migranților va contribui la reducerea migrației neregulamentare, oferind alternative sigure și legale pentru persoanele care doresc să migreze; va contribui la remedierea deficitelor de forță de muncă înregistrate de statele membre în anumite sectoare și va constitui un stimulent pentru facilitarea cooperării în chestiuni precum prevenirea migrației neregulamentare, readmiterea și returnarea migranților în situație neregulamentară. Îmbunătățirea căilor legale constituie, de asemenea, un complement important la *Comunicarea Comisiei privind o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții și locuri de muncă la un nivel superior*¹⁵.

În acest context, în ultimii ani, UE a promovat activ componentele referitoare la migrația legală ale politicii externe privind migrația, completând angajamentul său mai amplu în materie de politică externă și dezvoltare. Acțiunile sale s-au adresat în special, dar numai, țărilor africane: în primul rând, în contextul Planului de acțiune comun de la Valletta¹⁶ și, mai recent, prin coordonarea dezvoltării de către statele membre a unor proiecte-pilot împreună cu anumite țări africane, au fost promovate programele de migrație legală în scopul ocupării de locuri de muncă sau pentru stagii de pregătire, cu sprijin financiar din partea UE. În acest proces au existat însă și provocări, în principal din cauza reticenței statelor membre de a pune în aplicare pe deplin conceptul convenit și de a lansa proiectele concrete.

Legătura dintre migrație și, pe de o parte, politicile de mobilitate și, pe de altă parte, politicile comerciale este, de asemenea, importantă, în special în sectorul serviciilor, în care persoanele fizice investesc și furnizează servicii pe teritoriul celeilalte părți. Facilitarea mobilității acestora este esențială pentru încheierea, pe bază de reciprocitate, a unor acorduri comerciale semnificative cu țările terțe în domeniul serviciilor, în care UE are un avantaj competitiv din ce în ce mai mare.

Comisia va continua să consolideze sinergiile dintre aceste politici, în special în cazul furnizorilor de servicii, prin facilitarea eliberării atât a vizelor de scurtă ședere, cât și a vizelor de lungă ședere.

¹⁵ COM(2018) 643 final.

¹⁶ https://www.consilium.europa.eu/media/21839/action_plan_en.pdf

Comisia invită statele membre să se angajeze și să coopereze pe deplin în vederea elaborării de proiecte-pilot privind migrația legală împreună cu anumite țări africane, precum și, în viitor, împreună cu alte țări terțe, cu obiectivul de a lansa primele proiecte până la sfârșitul anului. Comisia va continua să sprijine statele membre în acest demers, prin finanțare și coordonare practică, asigurând astfel un stimulent important pentru cooperarea în domeniul gestionării globale a migrației, precum și al returnării și readmiterii.

2.4 Integrarea

În cele din urmă, o mai bună gestionare a migrației poate fi realizată numai dacă UE și statele sale membre își intensifică, de asemenea, eforturile de integrare a cetățenilor din țări terțe aflați în situație de ședere legală în UE, implicând toate nivelurile relevante ale administrației publice și ale societății civile. Prin propunerea de cadru financiar multianual, Comisia urmărește creșterea sprijinului financiar pentru măsurile de integrare și intensificarea implicării mai multor părți interesate, inclusiv a actorilor economici și sociali de la toate nivelurile.

Deși responsabilitatea pentru integrare revine în primul rând statelor membre, în Planul de acțiune din 2016 privind integrarea, UE a inclus măsuri de sprijinire a statelor membre pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor noi acțiuni eficiente în toate domeniile de politică relevante, cu scopul de a îmbunătăți integrarea¹⁷. Punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE privind integrarea a condus deja la rezultate pe mai multe fronturi. De exemplu, Comisia a lansat inițiative concrete pentru a promova în mod specific integrarea pe piața forței de muncă, care au implicat atât angajatorii, cât și partenerii economici și sociali.

Concret, în mai 2017, Comisia a lansat inițiativa „Angajatorii pentru integrare”, pentru a promova eforturile angajatorilor menite să încurajeze integrarea cetățenilor din țări terțe pe piața forței de muncă¹⁸. Comisia a instituit și un Parteneriat european pentru integrare cu partenerii sociali și economici de la nivel european, pentru a colabora mai strâns în vederea promovării unei integrări mai rapide și mai eficiente a refugiaților pe piața europeană a forței de muncă¹⁹. În plus, autorităților locale și regionale li se asigură un sprijin sporit, în special prin intermediul Parteneriatului privind incluziunea migranților și a refugiaților, care face parte din Agenda urbană. În acest context, în luna aprilie a anului curent a fost lansat un proiect-pilot legat de Academia urbană de integrare, încununat de succes, cu scopul de a instrui practicienii locali în legătură cu o serie de aspecte și politici de la nivel local privind integrarea. În sfârșit, recent a fost pus la dispoziție un sprijin financiar suplimentar pentru a sprijini în continuare acțiunile concrete ale statelor membre în acest domeniu. De asemenea, pentru a sprijini statele membre în stabilirea rapidă a profilului competențelor și calificărilor cetățenilor din afara UE, Comisia a lansat un Instrument de stabilire a profilului competențelor²⁰, care contribuie la identificarea nevoilor specifice ale persoanelor în vederea integrării lor pe piața muncii și simplifică procesul de identificare a unui loc de muncă adecvat pentru persoanele aflate în căutarea acestuia.

Integrarea rămâne esențială pentru asigurarea coeziunii sociale și performanței economice, prin promovarea și respectarea valorilor fundamentale ale UE și evitarea irosirii sau a subutilizării competențelor. În acest sens, eliminarea actualului decalaj în materie de angajare dintre cetățenii din țări terțe și cetățenii UE ar putea îmbunătăți soldurile bugetare în mai multe state membre²¹.

¹⁷ COM(2016) 377 final.

¹⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/european-dialogue-skills-and-migration/integration-pact_en

¹⁹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/legal-migration/integration/docs/20171220_european_partnership_for_integration_en.pdf

²⁰ <https://ec.europa.eu/migrantskills/#/>

²¹ OCDE (2013) International Migration Outlook.

Comisia invită statele membre să continue investițiile în politicile de integrare care vizează toți migranții aflați în situație de ședere legală, cu un **sprijin financiar din partea UE** mai mare, mai bine direcționat și mai bine coordonat astfel cum se propune în următorul cadru financiar multianual, care trebuie adoptat rapid, precum și cu implicarea tuturor părților interesate relevante de la toate nivelurile, inclusiv a actorilor economici și sociali.

3. CALEA DE URMAT

O abordare globală a migrației este esențială pentru înlocuirea căilor neregulate și nesigure cu canale legale, ordonate și sigure, pentru persoanele care au nevoie de protecție, și cu canale atractive și eficiente, pentru persoanele de care au nevoie piețele noastre de forță de muncă. UE trebuie să acționeze rapid, eficace și în mod colectiv, pentru ca acest lucru să devină realitate. Comisia se angajează să își îndeplinească pe deplin rolul în punerea în aplicare a acestei abordări globale.

Comisia invită, în special, Consiliul și statele membre să acționeze în trei domenii-cheie pentru îmbunătățirea căilor legale pe termen scurt:

- să convină asupra unei poziții care permite instituirea unui sistem atractiv și eficient pentru cartea albastră a UE;
- să îndeplinească cele 50 000 de angajamente de relocare asumate și să convină asupra Cadrului de relocare al Uniunii;
- să elaboreze și să lanseze rapid proiecte-pilot privind migrația legală cu țări din Africa și cu alte țări partenere care dovedesc că se angajează în parteneriatele pentru gestionarea migrației, inclusiv cu privire la readmiterea migranților în situație neregulară.

În plus, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte reforma Directivei privind cartea albastră și Cadrul de relocare al Uniunii înainte de alegerile pentru Parlamentul European din 2019.

În viitor, trebuie să continue și eforturile de modernizare și adaptare deplină a politicii UE privind migrația legală la nevoile actuale și viitoare ale Uniunii Europene. În acest scop, Comisia va lansa un proces de consultare la nivel înalt cu toate părțile interesate, pe baza constatărilor cu ocazia „verificării adecvării”.